

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

щодо проекту Постанови про внесення змін до Додатку до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» щодо предметів відання (реєстр. № 2292 від 18 жовтня 2019 року)

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за дорученням Голови Верховної Ради України від 22 жовтня 2019 року та за зверненням Голови Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України від 19 листопада 2019 року розглянув на своєму засіданні 27 листопада 2019 року (протокол № 14) на відповідність Конституції України проект Постанови про внесення змін до Додатку до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» щодо предметів відання (реєстр. № 2292 від 18 жовтня 2019 року), поданий народним депутатом України Вельможним С.А. та іншими (далі – проект Постанови).

Згідно з пояснювальною запискою до проекту Постанови його метою є включення до діяльності Комітету з питань правової політики розроблення ефективного правового регулювання широкого кола приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом, правового забезпечення участі України в міжнародних відносинах. Крім того, передбачається забезпечити розподіл предметів відання щодо питань тимчасово окупованих територій та деокупованих між комітетами Верховної Ради України для здійснення за визначеними напрямками законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України.

Проектом Постанови пропонується віднести питання міжнародного приватного права та міжнародного публічного права, сімейне законодавство та законодавство з питань забезпечення діяльності органів державної влади на деокупованих територіях України до складу предметів відання Комітету з питань правової політики.

Вирішуючи питання про відповідність проекту Постанови положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8); Верховна Рада України приймає закони, постанови та інші акти більшістю від її конституційного складу, крім випадків, передбачених цією Конституцією (частина перша статті 91).

За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Основним Законом України встановлено, що виключно законом України визначаються організація і порядок діяльності Верховної Ради України (пункт 21 частини першої статті 92).

Верховна Рада України здійснює повноваження, визначені Конституцією України (стаття 85), про що неодноразово наголошував у своїх рішеннях Конституційний Суд України (абзац другий пункту 5 мотивувальної частини Рішення від 14 жовтня 2003 року № 16-рп/2003 (справа про направлення запиту до Президента України), абзац другий підпункту 4.2 пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 7 квітня 2004 року № 9-рп/2004 (справа про Координаційний комітет).

Статтею 89 Конституції України встановлено, що Верховна Рада України для здійснення законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до її повноважень, виконання контрольних функцій відповідно до Конституції України створює з числа народних депутатів України комітети Верховної Ради України та обирає голів, перших заступників, заступників голів та секретарів цих комітетів (частина перша); організація і порядок діяльності комітетів Верховної Ради України встановлюються законом (частина п'ята).

За своїм конституційним статусом комітети Верховної Ради України є органами, які мають предметно визначену компетенцію і забезпечують здійснення парламентом його повноважень. Отже, діяльність комітетів Верховної Ради України пов'язана з вирішенням питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України (абзац перший підпункту 4.2 пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 5 березня 2003 року № 5-рп/2003 (справа про звернення народних депутатів України до Національного банку України).

Відповідно до частини п'ятої статті 83 Основного Закону України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Частиною першою статті 81 Регламенту Верховної Ради України передбачено, що створення комітетів здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та цього Регламенту.

Згідно із частиною першою статті 2 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» організація, повноваження та порядок діяльності комітетів Верховної Ради України визначаються Конституцією України, цим Законом, Законом України «Про статус народного депутата України», іншими законами України, Регламентом Верховної Ради України та постановами Верховної Ради України.

Враховуючи, що предмети відання парламентських комітетів включено до Додатку до Постанови Верховної Ради України від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», відповідно й зміни, що стосуються предмету відання Комітету з питань правової політики, вносяться до Додатку до цієї Постанови авторами проекту Постанови № 2292.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, який приймає закони, постанови та інші акти більшістю від її конституційного складу, крім випадків, передбачених цією Конституцією (стаття 75, стаття 91 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Постанови про внесення змін до Додатку до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» щодо предметів відання (реєстр. № 2292 від 18 жовтня 2019 року), поданий народним депутатом України Вельможним С.А. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

І.В. ВЕНЕДІКТОВА